Aalto-yliopisto
Perustieteiden
korkeakoulu

Imporving a minimax algorithm for chess

Kristian Wasastjerna

26.08.2022

Ohjaaja: *Prof. Kai Virtanen*

Valvoja: *Prof. Kai Virtanen*

Systeemianalyysin
laboratorio

Tausta

- Shakkiohjelman kolme osaa
  - Siirtogeneraattori
    - Generoi kaikki lailliset siirrot annetusta positiosta
  - Evaluointifunktio
    - Palauttaa positiosta evaluoinnin
  - Hakualgoritmi
    - Luo siirtogeneraattorin avulla hakupuun ja käyttää evaluointifunktioita antamaan jokaiselle hakupuun solmulle arvon
- Työssä käsitellään vain minimax-hakualgoritmia

Minimax-algoritmi

- Syvyyssuuntainen algoritmi: Maksimoidaan minimihyöty
- Puu luodaan ottamalla huomioon juurisolmusta kaikki mahdolliset siirrot n askelta eteenpäin
- Puu ratkaistaan lehdistä juurisolmuun seuraavasti
  - Lehti solmuissa arvo evaluointifunktiolla
  - Minimoivan pelaajan kohdalla hyödyn minimoiva siirto
  - Maksimoivan pelaajan kohdalla hyödyn maksimoiva siirto

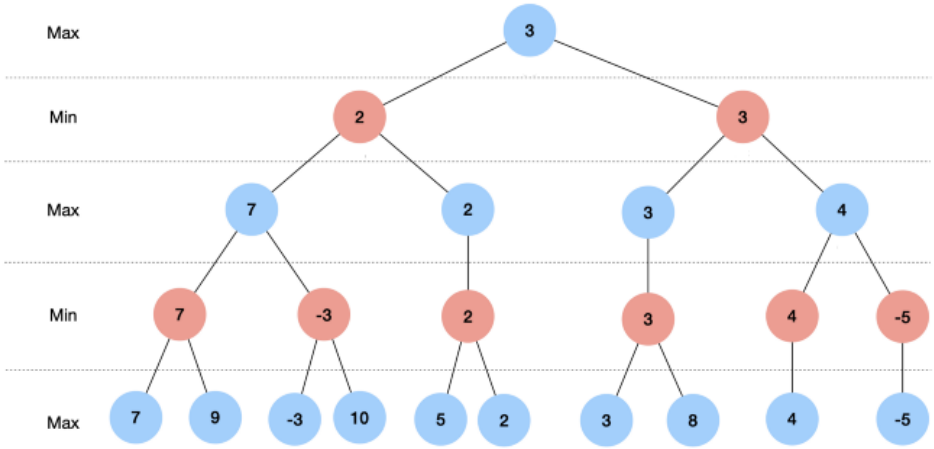

Minimax-algoritmin parantaminen

- Algoritmi käy kaikki mahdolliset siirrot n siirtoa eteenpäin
  - Paljon turhaa laskentaa siirtoihin jotka ovat huonoja
  - Lasketaan sama positio useampaan kertaan
- Algoritmi evaluoi lehtisolmut staattisesti
  - ”Horizon effect”
  - Evaluointi voi olla voimakkaasti vääristynyt jo yhden siirron eteenpäin lehtisolmusta
  - Lehtisolmun evaluointi ei ole aina luotettava
- Parannuksilla saadaan eri versioita alkuperäisestä algoritmista

Algoritmien vertailu

- 24 testipositiota
  - Hakupuiden koko
  - Lehtisolmujen määrä
  - Aika
- Vastakkain pelaaminen - Kolme aloitus positiota
  - Pelataan molemmat puolet
  - Yhteensä kuusi peliä

”Alpha-Beta pruning”

- Hakualgoritmi pitää kirjaa maksimoivan ja minivoivan pelaajan siihen asti parhaista löydetyistä siirroista
  - Jos uusi siirto näitä siirtoja huonompi, sitä ei lasketa pidemmälle ja se hylätään
- Ei vaikuta lopputulokseen
- Hakupuun läpikäyntijärjestys vaikuttaa hylättyjen solmujen määrään

”Alpha-Beta pruning”

- Pelkistetty minimax-algoritmi
  - Keskimäärin 1,72*10^8 solmua
- AB-algoritmi
  - Keskimäärin 2,98*10^5 solmua
- Vertailtiin neljää vaihtoehtoista hakupuun läpikäyntijärjestystä

	Average Nodes	Total Nodes	Percentage of Leaf Nodes	Average Branching Factor	Average Time
Version 1	$1.089416 \cdot 10^7$	$2.61459855 \cdot 10^8$	88.5215%	8.88412	4.8040 s
Version 2	-	-	-	-	-
Version 3	$1.721357 \cdot 10^7$	$4.13125714 \cdot 10^8$	85.7950%	8.53434	8.9213 s
Version 4	$1.595609 \cdot 10^7$	$3.82946100 \cdot 10^8$	85.4641%	8.54064	8.2946 s

”Null-move pruning”

- Lisäys ”AB-pruning” algoritmiin
  - Kun saavutaan solmuun, toteutetaan suppeampi ”null-move”-haku syvyyteen n-R
    - Jos suppea haku AB-arvoja huonompi, solmu hylätään
    - Jos arvo on parempi, toteutetaan haku loppuun normaalisti
- Voi vaikuttaa lopputulokseen
- Kuinka suppea ”null-move”-haku on, vaikuttaa tarkkuuteen

”Null-move pruning”

- Vertailussa ”AB-version 1”-algoritmi
- Vertaillaan kolmea eri vaihtoehtoa: R={1, 2, 3}

	Average Nodes	Total Nodes	Percentage of Leaf Nodes	Average Branching Factor	Average Time
AB Version 1	$1.089416 \cdot 10^7$	$2.61459855 \cdot 10^8$	88.5215%	8.88412	4.8040 s
NM R=1	$5.369111 \cdot 10^6$	$1.28858680 \cdot 10^8$	90.1071%	8.83318	8.5463 s
NM R=2	$5.561990 \cdot 10^5$	$1.3348766 \cdot 10^7$	75.0400%	4.46826	1.0667 s
NM R=3	$5.277818 \cdot 10^6$	$1.26667634 \cdot 10^8$	88.0728%	7.95092	2.5789 s

”Null-move pruning”

- Vastakkain pelaaminen, koska NM vaikuttaa lopputulokseen

	Points
AB Version 1	9.5/18
NM R=1	8.5/18
NM R=2	9/18
NM R=3	9/18

”Transposition table”

- Jokaisesta uniikista positiosta tallennetaan relevantit tiedot
  - Arvo
  - Syvyys
- Position arvo saadaan taulusta laskematta sitä uudestaan
- Taulukon position syvyys voidaan antaa olla eri kuin solmun syvyys
- Erittäin implementaatio riippuvainen

”Transposition table”

- TT-algoritmia verrataan pelkistettyyn minimax-algoritmiin
- TT:stä kolme versiota
  - Taulukon syvyys sama kuin solmun syvyys
  - Taulukon syvyys on pienempi tai yhtä suuri kuin solmun syvyys
  - Taulukon syvyydellä ei merkitystä

	Average Nodes	Total Nodes	Percentage of Leaf Nodes	Average Branching Factor	Average Time
Minimax	$1.71608186 \cdot 10^8$	$4.118596476 \cdot 10^9$	96.6764%	37.4773	39.9585 s
TT version 1	$4.8383341 \cdot 10^7$	$1.1612002 \cdot 10^9$	97.2613%	37.0026	54.2508 s
TT version 2	$4.8233201 \cdot 10^7$	$1.157596829 \cdot 10^9$	97.2701%	37.0026	52.6646 s
TT version 3	$3.6350633 \cdot 10^7$	$8.72415198 \cdot 10^8$	97.4408%	36.9840	40.9875 s

”Transposition table”

- TT-versiot muuttavat loppuarvoa, joten niitä peluutetaan vastakkain
  - Versio 1 on identtinen tuloksen kannalta minimax-algoritmiin

	Points
TT version 1	7.5/12
TT version 2	4/12
TT version 3	6.5/12

”Quiescence search”

- Itsestään päättyvä haku, joka kutsutaan lehtisolmuissa evaluointifunktion tilalla
- Haussa otetaan vain huomioon aktiiviset siirrot
  - Syönnit ja ylennykset
- Kasvattaa hakupuun kokoa

	Average Nodes	Total Nodes	Quiescence nodes	Percentage of Leaf Nodes	Average Branch-ing Factor	Average Time
NM R=2	$5.561990 \cdot 10^5$	$1.3348766 \cdot 10^7$	0	75.0400%	4.46826	1.0667 s
QS primary search depth +0	$1.6192559 \cdot 10^7$	$3.886214 \cdot 10^8$	$3.852213 \cdot 10^8$	51.1840%	2.3312	28.5708 s
QS primary search depth -1	$7.471061 \cdot 10^6$	$1.793054 \cdot 10^8$	$1.787808 \cdot 10^8$	50.1020%	2.2469	11.4 s

”Quiescence search”

- Pääsyy QS:n käyttöön on ”horizon effect”:n minimointi
  - Evaluointifunktio kutsutaan vain epä-aktiivisissa siirroissa

	Points
NM R=2 primary search depth +2	2/12
QS primary search depth +0	8.5/12
QS primary search depth -1	7.5/12

Yhteenveto

- ”AB pruning” vähentää laskentaa tehokkaasti
- ”NM pruning” vähentää myös laskentaa heikentämättä lopputulosta
- ”TT” vähentää laskentaa heikosti
  - Implementaatio hidas, joten ei auttanut nopeuteen
- ”QS” lisäsi laskentaa merkittävästi
  - Paransi lopputulosta
- Loppujen lopuksi algoritmi jossa oli AB, NM ja QS yhdistettynä suoriutui parhaiten

Viitteet ja aineisto

- Donninger, C., 1993. Null move and deep search. ICCA J., Vol. 16 No. 3 1993, pp. 137-143
- Shannon, C., 1950. Programming a Computer for Playing Chess. Philosophical Magazine, Ser.7, Vol. 41, No. 314, March 1950
- Kaindl, H., Searching to Variable Depth in Computer Chess. 760-762, 8th IJCAI 1983
- Tabibi, O.D., Netanyahu, N.S., Verified Null-Move Pruning, ICGA Journal, Vol. 25, No. 3, pp. 153-161, 2002

Viitteet ja aineisto

- Beal, D.F., An analysis of minimax
  M.R.B. Clarke (Ed.), Advances in Computer Chess 2, Edinburgh University Press, Edinburgh 1980, pp. 103-109
- Beal, D.F., A generalised quiescene search algorithm, Artificial Intelligence, Vol. 43, Issue 1, April 1990, pp. 85-98
- Schrüfer, G., A Strategic Quiescence Search, ICGA Journal, Vol. 12, No. 1, pp. 3-9, 1989